

مقدمات تحقیق
جلسه ۱: شناخت روش علمی

Management
Finance & Accounting

کیارش مهرانی

منابع برای آمادگی این درس:

□ منبع اصلی: کتاب روشهای تحقیق در مدیریت: نوشته اوما سکران، ترجمه صائبی و شیرازی

سایر منابع:

□ کتاب شناخت روش علمی: پایه های پژوهش نوشته دکتر حیدرعلی هومن

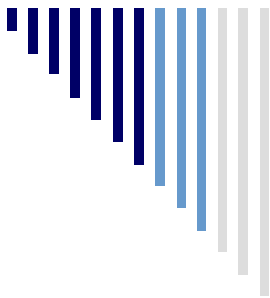
□ کتاب روش تحقیق: دکتر خاکی

□ تئوری حسابداری شباهنگ (جلد ۱ و جلد ۲)

□ چارچوب تحقیقات حسابداری: <http://marriottschool.byu.edu/emp/tc259/accframework/index.cfm>

□ *The Analysis and Use of Financial Statements, 2nd Edition : Gerald I. White and et ...*

نمره آزمون		
نمره	آزمون	ردیف
۲	کار کلاسی	۱
۱۴	نهایی	۲
۴	proposal	۳
۲۰		مجموع

محتوای درس

فصل ۱: مقدمات پژوهش علمی و روش شناسی

فصل ۲: تعریف مساله و گردآوری داده ها (گام ۱ تا ۳)

فصل ۳: چارچوب نظری و تنظیم فرضیه (گام ۴ تا ۵)

فصل ۴: اجزای طرح پژوهش (گام ۶)

فصل ۵: طرحهای تجربی

فصل ۶: اندازه گیری متغیرها

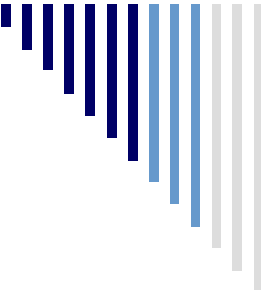
فصل ۷: روشهای گردآوری داده ها (گام ۷)

فصل ۸: نمونه برداری

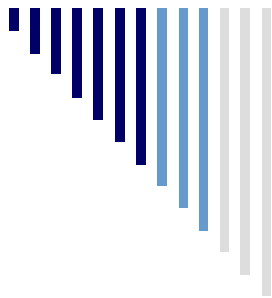
فصل ۹: مروری بر آمار

فصل ۱۰: تحلیل و تفسیر داده ها (گام ۸)

فصل ۱۱: تهیه و تدوین گزارش

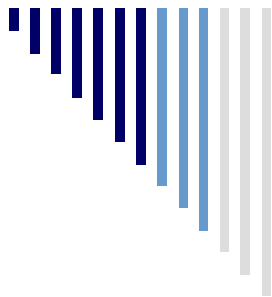

فصل ۱: مقدمات پژوهش علمی و روش شناسی

در این فصل با مطالب زیر آشنا میشوید:

- science علم چیست؟
- paradigm شاخصهای علم کدام است؟
- method پارادایم و انواع آن
- methodology روش چیست؟
- Arguments شناخت روش علمی یا روش شناسی
- (theory) استدلال
- تئوری

- سه تفکر قالبی درباره علم
- ۲ دیدگاه در دنیای علم (ایستا و پویا)
- ۲ طبقه بندی برای تعریف علم (محتوایی و فرایندی)
- تعریف علم
- وظایف علم
- مفروضه اساسی علم
- قیاس و استقراء

ویژگی تحقیق علمی:

1. هدفمندی
2. صحت و استحکام
3. آزمون پذیری
4. تکرار پذیری
5. دقت و اعتماد
6. عینیت
7. تعمیم پذیری
8. صرفه جویی (اقتصادی بودن)

موضوعات اساسی

هستی شناسی (ontological)

فلسفه وجودی / یاچیستی واقعیتها (the nature of reality) به عنوان موضوعات عینی و ذهنی

مطالعهٔ بودن، هستی، یا وجود (چطور بوجود آمده ایم؟)

شناخت شناسی / معرفت شناسی / دانش شناسی (epistemological)

محقق بطور مستقل یا تعاملی به دنبال چیستی و ماهیت تحقیق (دانش) است

ماهیت و کانون توجه (محدودیتها) دانش (*knowledge*)

دانش چیست؟ چگونه بدست می آید؟

$2+2=4$ (*knowing that from knowing how*)

اصول شناسی (axiological)

موضوعات ارزش علم و اصول موضوعه

مطالعه کیفیت یا ارزش

فایده اصول موضوعه

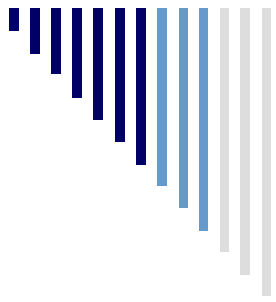

science

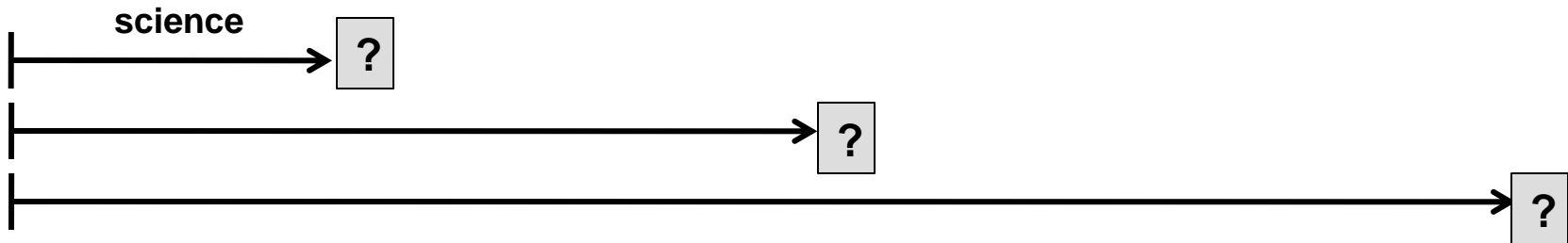
Normal science

Post Normal science

علم کجاست؟

Physics Chemistry Biology Economics Psychology Political Sociology Anthropology Humanities Fine arts

paradigm

تعریف Ritzer:

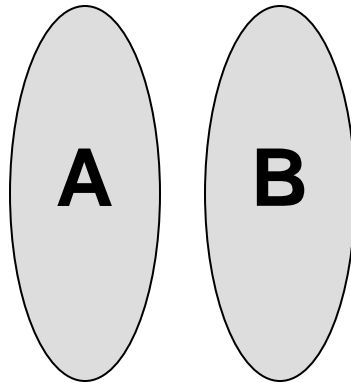
- تصویری بنیادی از موضوع یا رشته علمی است و به اینکه چه پرسشهای مطرح میشود و چه قواعدی برای پاسخها به کار میرود مربوط است
- گسترده ترین دیدگاه مشترک صاحب نظران یک علم (دیدگاه مشترک علم یا حرفه برای حل مساله)
- سرمشق یا الگو

اجزای پارادایم:

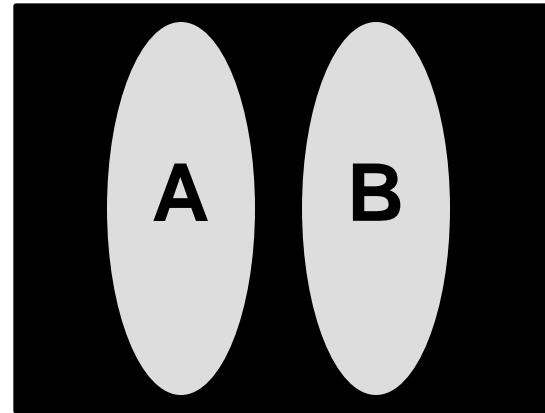
1. الگوی مورد قبول
2. موضوع یا تصویر
3. نظریه
4. روشها و ابزارها

انواع پارادایم

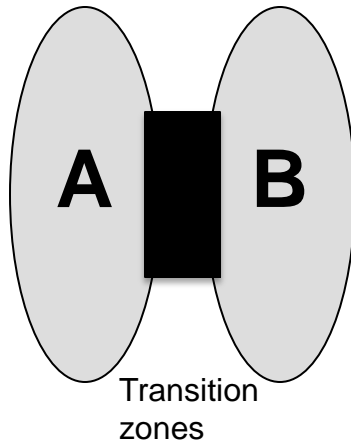
1. Incommensurability

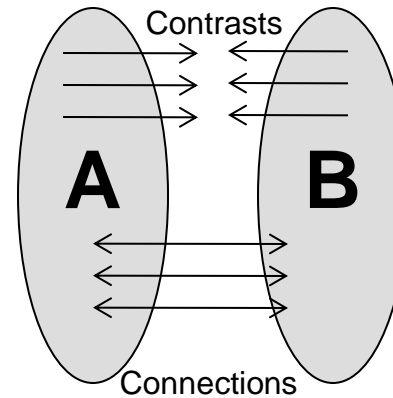
2. Integration

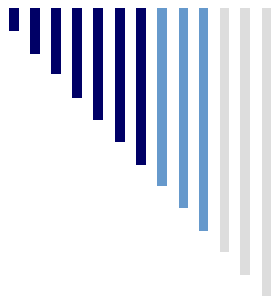

3. Bridging

4. Crossing

آیا حسابداری یا مدیریت علم است؟ یا هنر؟

پارادایم ها: انجمن حسابداری آمریکا

1. رویکرد کلاسیک

2. مدل بازار

3. ارزش اقتصادی اطلاعات

**حسابداری دارای یک پارادایم جامع نیست
(Multiparadigm science)**

Classical Theory

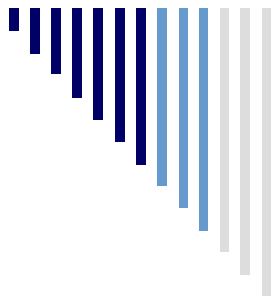
- Normative: موضوع دیدگاه کلاسیک در تئوری حسابداری بر مبنای موضوعات هنجای (دستوری) می باشد.
- این رویکرد تصویری ایده آل درباره تعیین سیستم های حسابداری داخلی دارد
- نقص بزرگ رویکرد کلاسیک غیر قابل آزمون بودن مباحث دانشگاهی است که در آن استفاده کنندگان در کاربرد داده ها به دلیل عدم آزمون پذیری سر در گم می شوند.
- قانونگذاران حسابداری
- سیستم های قیاسی غالباً دستوری هستند

تئوری کلاسیک‌ها

تصمیمات تامین مالی، سرمایه‌گذاری، عملیاتی
رویدادها

واقعتهای اقتصادی
(غیرقابل مشاهده)

تفسیر حسابداری

تحقیقات مبتنی بر بازار Market – Based research

- ۱- استفاده کنندگان صورتهای مالی چه واکنشی نسبت به آن نشان می دهند؟
- ۲- آیا روشهای حسابداری دیگری پس از واکنش استفاده کنندگان وجود دارد که بتواند بر واکنش آنها اثر گذارد؟
- ۳- با توجه به نیازهای استفاده کنندگان، آیا روشهای حسابداری می تواند مجموعه ای را فراهم نماید که حداکثر مطلوبیت را از صورتهای مالی، میان گروههای مختلف استفاده کنندگان فراهم نماید؟

پژوهش های مبتنی بر بازار

تصمیمات تامین مالی، سرمایه گذاری، عملیاتی
رویداد

تفسیر حسابداری

اطلاعات

واکنش بازار

تحقیقات اثباتی در حسابداری (positive accounting)

Watts & Zimmerman

واتز و زیمرمن (۱۹۹۰) به عنوان پدران حوزه تحقیقات اثباتی در حسابداری شناخته می‌شوند. از بسیاری از تحقیقات می‌توان جهت پیش‌بینی و تبیین اهداف و غایت تحقیقات دیگر استفاده نمود، تئوری اثباتی از تئوری هنجاری متفاوت می‌باشد اما از طریق تئوری اثباتی می‌توان کارکرد اهداف خاص تئوری‌های هنجاری را بهبود بخشید.

رویکرد حسابداری اثباتی گاهی اوقات بر «تئوری قراردادهای» یا «حسابداری پیامدهای اقتصادی» اطلاق می‌گردد.

سوال:

- چرا هیات تدوین استانداردها، روش خاصی را انتخاب میکند؟
- چرا هیات مدیران شرکتهای از میان روشهای موجود حسابداری روش خاصی را انتخاب میکند؟
- توصیف وضع موجود
- قضاوت ارزشی نداریم.
- رویکرد توصیفی از استقرار استفاده میکند

سیر تحول در تئوریهای حسابداری

- رویکرد کلاسیک متکی بر واقعیت‌های موجود بوده و نقش حسابداری را به عنوان بهترین ابزار نیل به اهداف (واقعیتها) توصیف می‌نماید.
- تحقیقات مبتنی بر بازار بر این رویکرد استوارند که واقعیت‌ها از طریق ارزش بازار تعیین می‌شود و واقع‌گرایی ریشه در عکس‌العمل‌های بازار داشته و گزینه‌های حسابداری از این امر مستثنی نیست.
- رویکرد اثباتی نیز بر این امر تأکید داشته و فراتر از رویکرد مبتنی بر بازار رفته و بیان می‌نماید که گزینه‌های حسابداری صرفاً کمک می‌نماید تا واقعیتها تعیین و تعریف شوند. (توصیف)

حسابداری اثباتی

تصمیمات تامین مالی، سرمایه‌گذاری، عملیاتی
رویداد

تفسیر حسابداری

اطلاعات

واکنش بازار
جبران خدمات مدیریت (مدیران)
تعهدات شرکت
محیط قانونی (هیات استاندارها، حسابرس مستقل و ...)

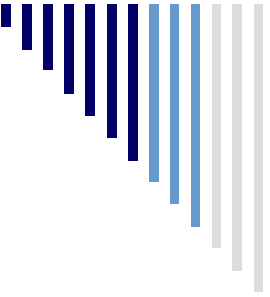

انواع تحقیق

□ پایه ای

□ کاربردی

□ چرا مدیران باید از تحقیق آگاهی داشته باشند؟

Research → Process
product

:process

وقت گیر - پیچیده - نامرتب و بی نظم - ترکیبهای ناکارآمد - غیر خطی

سریع - ساده - مرتب و منظم - ترکیبهای کارآمد - خطی

Arguments ← :product

ساختاری منطقی است که از طریق شواهد (evidence) و دلایل (Reason) از یک دیدگاه یا ادعا

(Claims) پشتیبانی میکند.

عناصر بنیادین برای درک استدلال درست

□ Claims:

پاسخ به سوال- دیدگاهی است که میخواهیم بدان برسیم-توصیف ساده از گزاره ها

□ Evidence:

داده های قابل مشاهده که بر اساس آن ادعا مطرح میشود

□ Inferential warrants:

اصل منطقی پذیرفته شده یا قابل پذیرش که با ما اجازه میدهد تا ادعای خاصی را بر اساس شواهد توجیه کنیم- شناخت درست یا یک نظریه تعریف شده

□ Qualifications:

شرایط لازم- محدودیتهای موجوداز حیث امکانات و عمق بکارگیری

آیا قادریم ادعا را با شواهد و احکام درست در شرایط لازم پشتیبانی یا تأیید کنیم؟

فرایند استدلال شامل: Investigation

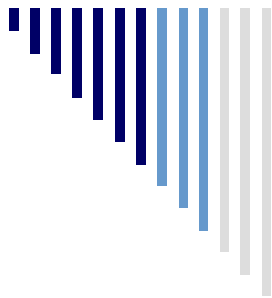
- جمع آوری شواهد و داده ها
- تقلیل داده ها (خلاصه و طبقه بندی)
- تجزیه و تحلیل داده ها (کمی و کیفی)

Interpretation

- ارائه منطقی شواهد و تفسیر مفاهیم که در نهایت دانش مشخص و معینی را ایجاد میکند.

Presentation

- نوعی ایجاد ارتباط مفهومی است که از فرایندها و نتایج بررسی ها یا مقایسات بدست میآید.
 - تهیه مجموعه کاملی است (برنامه ها) برای ارائه استدلال مناسب در جهت تائید ادعا از طریق شواهد موجود.
-

اصطلاحات پایه ای

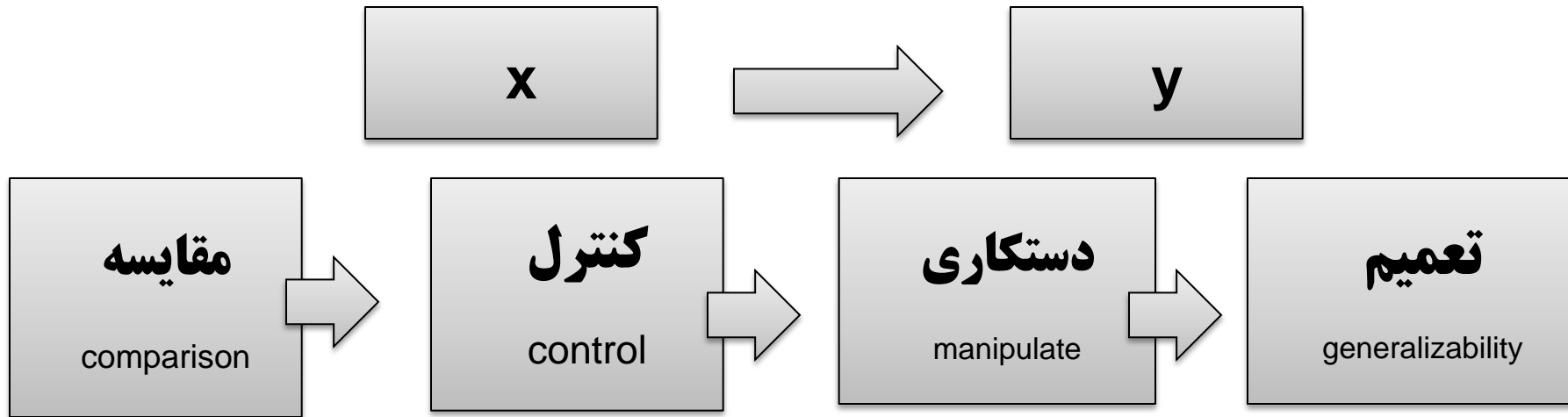
- تئوری (theory)
- پدیده (phenomenon)
- توصیف (description)
- تبیین (explanation)
- مفهوم (concept)
- سازه (construct)
- پژوهش علمی (method)
- مشکل (problem)
- سوال (question)
- فرضیه (hyphosis)

متغیرها و علیت (CAUSALITY)

Variables: گروه بندی منطقی کیفی و کمی خصوصیات قابل اندازه گیری که دارای اهداف عینی برای واحدهای مورد مطالعه هستند

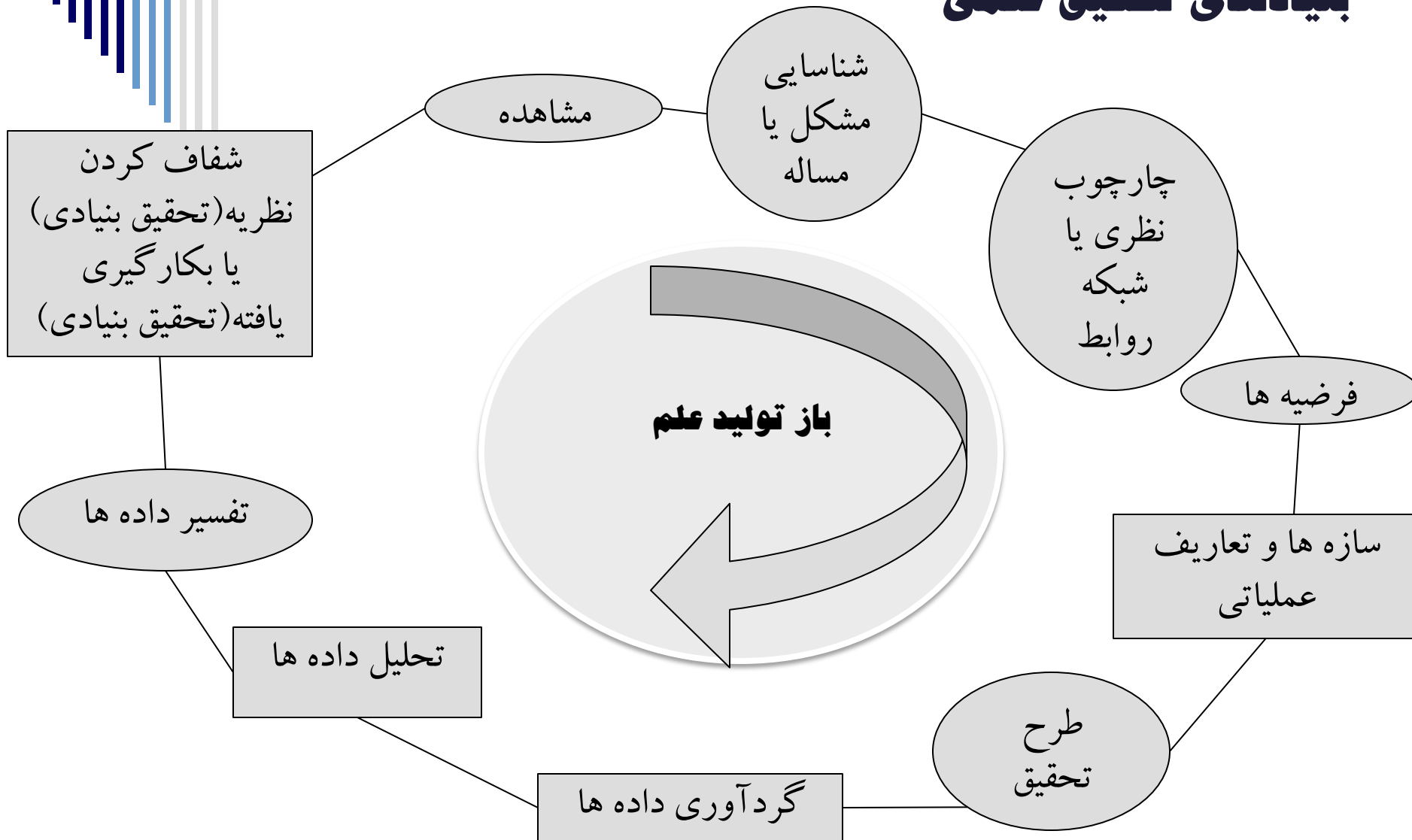
Dimensions: جنبه های مشخص از یک **fact** یا یک **concept**

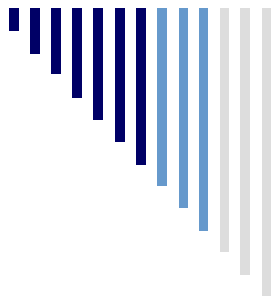
Cause: نتیجه موثر بر یک پدیده - فرایند یک خصیصه

مقایسه : انتخاب متغیرهای مستقل و وابسته در شرایط مقایسه ای مختلف به منظور بررسی اثر روابط بین آنها
کنترل: برای مجاب نمودن (استدلال) جامعه علمی و صحت تحقیق باید اقدام به کنترل نماییم.

بنیادهای تحقیق علمی

تکلیف هفته آینده:

- مثال صفحه ۲۷ را تمرین کنید.
- به سوال ۳ ص ۳۸ کتاب پاسخ دهید
- به سوال ۱۰ ص ۳۸ کتاب پاسخ دهید.

فرایند تحقیق

